

บันทึก

เรื่อง อำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาลัยเอกชน
(กรณีมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ และข้อ ๕๗
แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๗ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่
สร.๐๒๐๓/๒๕๒๓ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๑๖ ความว่า กระทรวงศึกษาธิการขอให้คณะกรรมการ
กฤษฎีกาพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ และประกาศของ
คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๗ โดยมีข้อเท็จจริงว่า มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ.
๒๕๑๒ บัญญัติให้มีคณะกรรมการวิทยาลัยเอกชน คณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทน
กระทรวงศึกษาธิการ ๒ คน ผู้แทนสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ๒ คน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง
คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกิน ๓ คน เป็นกรรมการ และให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่ง
เป็นประธานกรรมการและเลือกกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติคนหนึ่ง
เป็นเลขานุการ ต่อมา มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนขึ้น ตามประกาศของ
คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และได้มีการโอนอำนาจหน้าที่
เกี่ยวกับราชการของสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวกับวิทยาลัยเอกชนไปเป็นของ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับ
ที่ ๒๑๗ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๕๗ กระทรวงศึกษาธิการ จึงใคร่ขอความเห็น
ว่า คณะกรรมการวิทยาลัยเอกชนจะเลือกผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ คนหนึ่งเป็นเลขานุการ ให้เป็นไปตามนัยของมาตรา ๙ วรคสอง แห่ง
พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาเรื่อง
ดังกล่าวแล้ว โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง และสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง ได้ความจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ
ว่า ปัญหาข้อกฎหมายที่ประสงค์จะให้คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยนั้น มี ๒ ประการ ดังนี้

๑. โดยที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๗ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ.
๒๕๑๕ ให้โอนอำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับวิทยาลัย
เอกชนไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนแล้ว กรรมการวิทยาลัยเอกชนซึ่ง
พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ บัญญัติให้ตั้งจากผู้แทนสำนักงานสภาการศึกษา
แห่งชาติสองคนนั้น จะต้องตั้งจากผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนใช้หรือไม่

๒. โดยผลของประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว คณะกรรมการวิทยาลัยเอกชนจะต้องตั้งกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการเป็นเลขานุการ แทนที่จะตั้งกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ใช้หรือไม่

คณะกรรมการการศึกษาได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว เห็นว่าตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๗ ข้อ ๕๗^๑ ที่ให้อำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งบัดนี้เป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวกับวิทยาลัยเอกชนไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนนั้น เป็นการโอนเฉพาะอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมวิทยาลัยเอกชนที่เป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและของเจ้าหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ เท่านั้น เช่น อำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๐^๒ หรือหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ วรรคสาม^๓ ปัญหาที่ว่า การที่มาตรา ๙ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ บัญญัติว่า คณะกรรมการวิทยาลัยเอกชนต้องประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสองคนนั้นจะถือว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติหรือไม่ ในเรื่องนี้เห็นว่า การที่กฎหมายบัญญัติให้คณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดนั้น มิได้ก่อให้เกิดอำนาจหน้าที่แก่หน่วยงานนั้นแต่ประการใด ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าหน่วยงานนั้นไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการกระทำการซึ่งเป็นผู้แทนของหน่วยงานนั้นเลย ดังนั้น การที่พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชนบัญญัติให้คณะกรรมการวิทยาลัยเอกชนประกอบด้วยผู้แทนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงมิใช่เป็นการบัญญัติให้เป็นอำนาจหรือหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เมื่อไม่เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเช่นนี้จึงย่อมไม่ถูกโอนไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนตาม

^๑ ข้อ ๕๗ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักราชการรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของนายรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติเป็นเจ้าหน้าที่ และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักราชการรัฐมนตรี ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับวิทยาลัยเอกชน ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ แล้วแต่กรณี

^๒ มาตรา ๖๐ สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติอาจเพิกถอนใบรับรองมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเอกชนได้เมื่อเห็นว่าการศึกษาของวิทยาลัยเอกชนเสื่อมลงกว่ามาตรฐานการศึกษาที่ได้รับการรับรองไว้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการวิทยาลัยเอกชน คณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการสองคน ผู้แทนสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และให้เลือกกรรมการซึ่งผู้แทนสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

ให้สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการวิทยาลัยเอกชน

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๗ ข้อ ๕๗ คณะกรรมการวิทยาลัยเอกชนจึงยังคงประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการสองคน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสองคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสามคน ตามเดิม เมื่อได้วินิจฉัยดังกล่าวแล้ว การแต่งตั้งเลขานุการจึงต้องแต่งตั้งจากกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๑๖